

Life
Cyclamen

Cyprus Capacity Building for Life
LIFE14 CAP/CY/000006

Το Πρόγραμμα LIFE

Το Πρόγραμμα LIFE είναι το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα. Έχει ως στόχο να συνεισφέρει στην εφαρμογή, την ενημέρωση και την ανάπτυξη της Κοινοτικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Νομοθεσίας, συμπεριλαμβάνοντας το περιβάλλον και σε άλλες πολιτικές.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο το LIFE αποτελείται από δύο υπο-προγράμματα:

Το υπο-πρόγραμμα **Περιβάλλον**

- i. Περιβάλλον και Αποδοτικότητα Πόρων
- ii. Φύση και Βιοποικιλότητα
- iii. Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση

Το υπο-πρόγραμμα **Δράση για το Κλίμα**

- i. Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής
- ii. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- iii. Κλιματική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση

Το Εθνικό Σημείο Επαφής

Το Τμήμα Περιβάλλοντος αποτελεί το Εθνικό Σημείο Επαφής για το Πρόγραμμα LIFE στην Κύπρο.

Επίσης, στο πλαίσιο ενός έργου LIFE που έχει κερδίσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, το έργο LIFE Cyclamen, έχει δημιουργηθεί και μια ομάδα εμπειρογνομόνων οι οποίοι ήρθαν να ενδυναμώσουν περαιτέρω το Εθνικό Σημείο Επαφής.

Ολόκληρη η ομάδα είμαστε δίπλα σας για να σας βοηθήσουμε κατά την υποβολή της πρότασής σας, κατά τη διάρκεια του έργου σας με οτιδήποτε σας προβληματίζει ή σας δυσκολεύει, αλλά και μετά το τέλος του έργου σας. Με άλλα λόγια είμαστε εδώ για να σας βοηθήσουμε να επιτύχετε!

Οι Υπηρεσίες που σας προσφέρουμε

ΕΣΕ: Εθνικό Σημείο Επαφής

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η κυκλική οικονομία είναι ένα παραγωγικό και καταναλωτικό μοντέλο που αποσκοπεί στην αύξηση της αποδοτικότητας των πρώτων υλών, μέσω της χρήσης των υλικών για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση της χρήσης των φυσικών πόρων. Το υφιστάμενο μοντέλο της γραμμικής οικονομίας στηρίζεται στην αλυσίδα "παραγωγή-κατανάλωση-απόρριψη", ενώ στην κυκλική οικονομία το τελευταίο στάδιο αντικαθίσταται με την «επαναχρησιμοποίηση».

Η κυκλική οικονομία έχει μπει για τα καλά στο προσκήνιο, τόσο σε Ευρωπαϊκό, όσο και παγκόσμιο επίπεδο. Διαφαίνεται, ότι μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση της ευημερίας στην κοινωνία μας, αλλά και να μειώσει την εξάρτησή μας από τα πρωτογενή υλικά.

Καθώς ο υπερκαταναλωτισμός συνεχίζει να αυξάνεται με ταχύτατους ρυθμούς, αυξάνεται παράλληλα και η παραγωγή αποβλήτων, αλλά και η κατανάλωση πόρων για δημιουργία νέων αγαθών και προϊόντων.

Ο κάθε καταναλωτής απαιτεί καλύτερη ποιότητα ζωής, υψηλότερο βιοτικό επίπεδο και λιγότερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Με τα σημερινά δεδομένα και με τον τρόπο που είναι δομημένη η οικονομία μας, η οποία στηρίζεται πλήρως σε ένα γραμμικό μοντέλο ανάπτυξης (δηλαδή: παίρνω, φτιάχνω, χρησιμοποιώ και απορρίπτω) είναι σίγουρο ότι το υψηλό βιοτικό επίπεδο που ζητάμε δεν συμβαδίζει με την προστασία και αειφορία του περιβάλλοντος.

Ο δρόμος του μέλλοντος

Η διασφάλιση βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης και η μετάβαση από μια γραμμική οικονομία σε μια κυκλική, προϋποθέτει αλλαγή αντιλήψεων και νοοτροπίας των καταναλωτών σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή, την ανανέωση, την ανάκτηση και την ανακύκλωση υφιστάμενων υλικών και προϊόντων. Ό,τι προηγουμένως θεωρείτο ως "απόβλητο", μπορεί πλέον να μετατραπεί σε χρήσιμη "πρώτη ύλη", δηλαδή: παίρνω, φτιάχνω, χρησιμοποιώ και επαναχρησιμοποιώ.

Οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές, θα πρέπει να στραφούν σε εναλλακτικά προϊόντα, τα οποία πέρα από το περιβαλλοντικό όφελος, συνεισφέρουν και στη δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας, ενώ παράλληλα προάγουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα.

Επίσης, οι επιχειρήσεις μέσω της καθιέρωσης συστημάτων επαναχρησιμοποίησης, μπορούν να εφοδιάζονται με υψηλής ποιότητας εναλλακτικά υλικά, με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής των προϊόντων τους και φυσικά το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό όφελος.

Πώς αντιμετωπίζουμε την πρόκληση

Ανταποκρινόμενη στις νέες προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως βασική προτεραιότητά της τον τομέα του περιβάλλοντος και της αποδοτικότητας πόρων, με

ειδική έμφαση, στο θέμα της κυκλικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να προωθηθεί η εφαρμογή των σχετικών πολιτικών, η ΕΕ έχει υιοθετήσει το Υπο-πρόγραμμα για το Περιβάλλον και την Αποδοτική Χρήση Πόρων κάτω από το Πρόγραμμα LIFE, το οποίο αποτελεί το χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το Περιβάλλον και τη Δράση για το κλίμα.

Στόχος του Προγράμματος LIFE είναι να συμβάλει στην εφαρμογή, τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας μέσω της συγχρηματοδότησης έργων με προστιθέμενη αξία για την Ευρώπη. Δικαιούχοι του Προγράμματος είναι δημόσιοι φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπικές αρχές, πανεπιστήμια, ιδιωτικές εταιρείες και οργανισμοί και γενικότερα οποιοσδήποτε εγγεγραμμένος φορέας σε Κράτος Μέλος της Ε.Ε.

Το Πρόγραμμα LIFE το οποίο υφίσταται ως χρηματοδοτικό εργαλείο από το 1992, έχει ήδη συγχρηματοδοτήσει αριθμό έργων που προωθούν και αναδεικνύουν την κυκλική οικονομία όπως για παράδειγμα το Έργο AUTOPLAST-LIFE (LIFE13 ENV/IT/000559). Σκοπός του Έργου ήταν η δημιουργία ενός συστήματος ανάκτησης και ανακύκλωσης πλαστικών αποβλήτων στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Το σύστημα περιλαμβάνει δίκτυο για την συλλογή της δεξαμενής και της εφεδρικής δεξαμενής καυσίμου από οχήματα, καθώς και μια πιλοτική μονάδα ανακύκλωσης για την παραγωγή ανακυκλώσιμου υλικού. Με άλλα λόγια, τα πλαστικά μέρη των οχημάτων, τα οποία υπό κανονικές συνθήκες θα κατέληγαν στις χωματερές, επαναχρησιμοποιούνται με πολλαπλά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Η αντικατάσταση της πρωτογενής πρώτης ύλης από το ανακυκλωμένο πλαστικό υλικό δημιουργεί οικονομικό όφελος λόγω του χαμηλού κόστους και ελαττώνει το διοξείδιο του άνθρακα που παράγεται από την παραγωγική διαδικασία.

Άλλο ένα έργο που έχει συγχρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα LIFE είναι το Έργο LIFE MULTIBIOSOL (LIFE14 ENV/ES/000486). Οι υφιστάμενες πρακτικές στη γεωργία απαιτούν τη χρήση μεγάλων ποσοτήτων από πλαστικό φιλμ και πλαστικές σακούλες για την πρόληψη της ανάπτυξης ζιζανίων, την προστασία των καλλιεργειών από έντομα, τη ρύθμιση του εδάφους και της θερμοκρασίας, αλλά και τη συγκράτηση του νερού και των θρεπτικών συστατικών. Αυτά τα πλαστικά υλικά μιας χρήσης, συνήθως καταλήγουν στις χωματερές καθώς η ανακύκλωσή τους δεν είναι συμφέρουσα, ενώ προκαλούν σοβαρές αρνητικές συνέπειες στο περιβάλλον. Ως αποτέλεσμα οι κυβερνήσεις αλλά και οι γεωργοί ζητούν πλέον πιο οικονομικά αποδοτικές και περιβαλλοντικές επιλογές. Αυτές τις προκλήσεις έρχεται να αντιμετωπίσει το Έργο LIFE MULTIBIOSOL, στόχος τους οποίου ήταν να επιδείξει ότι είναι δυνατή η βιωσιμότητα και η αποδοτικότητα των γεωργικών πρακτικών με την εισαγωγή ενός καινοτόμου, οικονομικά βιώσιμου και πλήρως βιοδιασπώμενου πλαστικού που δεν θα παράγει καθόλου απόβλητα.

Ήξερες ότι...

🎯 ΔΩΣΑΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΣΕ ΔΥΟ ΑΤΟΜΑ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η ομάδα του Έργου LIFE Cyclamen ανακοίνωσε τη δεύτερη Ανοικτή Πρόσκληση στις 29 Ιανουαρίου 2019, κατά την οποία προσκαλούσε τους ενδιαφερόμενους να δηλώσουν ενδιαφέρον για επιχορήγηση της συμμετοχής τους σε μια εκδήλωση (συνέδριο, εργαστήριο, σεμινάριο, networking event κλπ.) της επιλογής τους, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.

Σκοπός της επιχορήγησης ήταν η ανταλλαγή εμπειριών, βέλτιστων πρακτικών καθώς και η προώθηση της διάδοσης και χρήσης των αποτελεσμάτων των έργων (πιθανή αναπαραγωγή και εμπορευματοποίηση αποτελεσμάτων) που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με κύριο στόχο την ενθάρρυνση των δράσεων δικτύωσης που θα οδηγήσουν σε μελλοντικές διακρατικές συνεργασίες και υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα LIFE.

Οι δυο πρώτες αιτήσεις, οι οποίες μπόρεσαν να επωφεληθούν από αυτή την επιχορήγηση της 2ης πρόσκλησης ήταν οι εξής:

Η Γιάννα Ορφανίδου, από τον Κυπριακό Σύνδεσμο Αειφόρου Τουρισμού (CSTI), είχε την ευκαιρία να συμμετάσχει στη διήμερη εκδήλωση Beyond Plastic Mediterranean (BeMed) που διεξήχθη στις 27 και 28 Μαρτίου 2019 στο Μονακό. Το Έργο BeMed, είναι μια πρωτοβουλία του οργανισμού Monaco Foundation, που έχει ιδρύσει ο Πρίγκιπας Αλβέρτος Β'. Ο οργανισμός αυτός ενθαρρύνει Μεσογειακούς ΜΚΟ για υποβολή προτάσεων που αφορούν τη μείωση και εξάλειψη των πλαστικών και της ρύπανσης της Μεσογείου.

Η Κυριακή Μιχαήλ, από το ΜΚΟ Terra Cypria, συμμετείχε στο 5ο Διεθνές Συνέδριο για τις Προστατευόμενες Περιοχές των Θαλάσσιων Θηλαστικών, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 8 και 12 Απριλίου 2019 στην Ελλάδα.

Οι εκδηλώσεις μας

🎯 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ LIFE, 2019

Η ομάδα του Έργου LIFE Cyclamen διοργάνωσε Εργαστήρι Συγγραφής Πρότασης LIFE, την Τρίτη 7 Μαΐου 2019, στη Λευκωσία. Στόχος του Εργαστηρίου ήταν να εξηγήσει τον τρόπο που λειτουργεί το Πρόγραμμα LIFE από τη δημοσίευση των Προσκλήσεων Υποβολής Προτάσεων μέχρι την υποβολή των προτάσεων και την αξιολόγησή τους, καθώς και να καθοδηγήσει τους συμμετέχοντες μέσα από την εμπειρία του Εθνικού Σημείου Επαφής.

Ομιλητές

Είχαμε τη χαρά να έχουμε μαζί μας δύο ομιλητές οι οποίοι έκαναν το εργαστήρι ακόμη πιο ενδιαφέρον.

Ο κύριος Ηλίας Ντέμιαν, από την NEEMO (εξωτερική ομάδα παρακολούθησης του Προγράμματος LIFE) παρουσίασε τη σημαντικότητα της Προστιθεμένης Αξίας για την Ε.Ε., η οποία χωρίζεται σε 4 μέρη, (α) βιωσιμότητα

(συνέχιση, αναπαραγωγή, μεταφορά) (β) εύρος και ποιότητα της συμβολής στους ειδικούς στόχους των τομέων προτεραιότητας του κάθε υπο-προγράμματος (γ) συμβολή στα θέματα έργων και (δ) συνέργειες και διακρατική διάσταση. Δόθηκαν αναλυτικά παραδείγματα για κατανόηση της έννοιας μέσα από ποικίλα έργα LIFE.

Ο κύριος Ντέμιαν έδωσε επίσης στους παρευρισκόμενους πρακτικές συμβουλές για τη συγγραφή μιας επιτυχημένης Πρότασης.

Ο κύριος Περικλής Κλείτου μοιράστηκε μαζί μας την εμπειρία της Marine & Environmental Research (MER) Lab Ltd με το Πρόγραμμα LIFE και έδωσε σημαντικές πληροφορίες για την ετοιμασία της επιτυχούς πρότασης για το έργο RELIONMED-LIFE.

Το Έργο αυτό έχει σκοπό να προστατεύσει τα θαλάσσια νερά της Κύπρου και της Μεσογείου από το χρωκατακτητικό είδος ψαριού *Pterois miles* (κοινώς Λεοντόψαρο), μέσα από ένα σύστημα έγκαιρης αντίδρασης και στοχευμένης απομάκρυνσης για να αποτρέψει τις οικολογικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις αυτής της εισβολής.

Ο κύριος Κλείτου, παρουσίασε επίσης τη βαθμολογία που έλαβε η πρόταση RELIONMED-LIFE ανά κριτήριο αξιολόγησης και, μέσα από τη δική τους εμπειρία, υπογράμμισε σε τι θα πρέπει να επικεντρώνονται οι ενδιαφερόμενοι κατά τη συγγραφή μιας Πρότασης LIFE.

Οι συμμετέχοντες βρήκαν το εργαστήρι πολύ ενδιαφέρον και χρήσιμο, ειδικά λόγω της πρακτικής του φύσης.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΗΜΕΡΙΔΩΝ LIFE 2019

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι ενημερωτικές ημερίδες του 2019 για το Πρόγραμμα LIFE. Οι ημερίδες έγιναν σε Λευκωσία (4 Απριλίου), Αγία Νάπα (15 Απριλίου) και Λεμεσό (18 Απριλίου). Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο ενημέρωσης και υποστήριξης των δυνητικών δικαιούχων του Ευρωπαϊκού Χρηματοδοτικού Προγράμματος LIFE για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή από το Εθνικό Σημείο Επαφής.

Κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων έγινε παρουσίαση του Προγράμματος LIFE, των υποπρογραμμάτων Περιβάλλοντος και Δράσης για το Κλίμα και των θεματικών προτεραιοτήτων με βάση το πολυετές πρόγραμμα δράσης

2018-2020 και της ετήσιας πρόσκλησης 2019. Έγινε επίσης αναφορά στις υπηρεσίες που προσφέρει το Εθνικό Σημείο Επαφής σε όσους αιτητές το επιθυμούν, αλλά και σε τρέχοντα έργα ή έργα που έχουν ήδη υλοποιηθεί. Δόθηκαν χρήσιμες συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη "σύλληψη" και ωρίμανση μιας ιδέας μέχρι τη συγγραφή μιας επιτυχημένης Πρότασης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μαριλένα ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εθνικό Σημείο Επαφής για το Περιβάλλον

Email: mpapastavrou@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 408 926

Μαρία ΖΩΜΕΝΗ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Φύσης και Βιοποικιλότητας

Email: mzomeni@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 866 235

Χαρά ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Περιβάλλοντος και Αποδοτικής Χρήσης Πόρων

E-mail: cmavronicola@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 866 234

Χρυστάλλα ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εθνικό Σημείο Επαφής για το Κλίμα

Email: cpapastavrou@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 408 962

Πάνος ΚΑΚΟΝΙΤΗΣ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Κλιματικής Αλλαγής

Email: pkakonitis@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 866 236

Μαρία ΧΑΤΖΗΔΑΝΙΗΛ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Επικοινωνίας

Email: mhadjidaniel@environment.moa.gov.cy

Τηλ: +357 22 866 245

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ec.europa.eu/easme/en/life

www.lifecyclamen.com.cy

www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf

Εθνικό Σημείο Επαφής
του Προγράμματος LIFE στην Κύπρο
Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
<http://www.moa.gov.cy/environment>

Με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού
μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
μέσω της Δράσης Ανάπτυξης Ικανοτήτων,
100% Χρηματοδότηση
Επιλέξιμων Δαπανών €951.828

Τυπώθηκε σε χαρτί
στο οποίο έχει απονεμηθεί
το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα
EU Ecolabel